

prima instanță, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
judecător: V. Puica
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-734/2017

Î N C H E I E R E

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Marin Domete, în interesele Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Protecția Intellectuală cu privire la încasarea sumelor cu titlu de remunerație a drepturilor de autor și conexa,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” cu menținerea hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 04 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2014, AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației „Drepturi de Autor și Conexa” din RM cu privire la încasarea sumelor cu titlu de remunerație a drepturilor de autor și conexa.

În motivarea acțiunii AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a indicat că, la 21 octombrie 2011 AGEPI, în conformitate prevederile art. 48 a Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexa, a avizat AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” cu dreptul de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexa ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune.

Suplimentar, la 12 ianuarie 2012, AGEPI, a emis decizia nr. 1/57 privind avizarea AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” în calitate de organizație de gestiune colectivă, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM din 20 ianuarie 2012, nr.16-18. AGEPI a avizat AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” în calitate de organizație de gestiune colectivă cu toate categoriile de drepturi de autor și conexa existente și pentru toate genurile de activitate care presupun utilizarea lor și că legalitatea

avizării asociației a fost irevocabil confirmată de Curtea Supremă de Justiție la 12 septembrie 2012.

În conformitate cu art. 35 a Legii nr. 293-XIII din 23 noiembrie 1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI a eliberat Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” din RM un certificat la 14 decembrie 2010, prin care aceasta a fost desemnată să elibereze beneficiarilor licențe pe teritoriul Republicii Moldova pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și conexe ale interpreților, pe un termen de doi ani, de la 01 august 2010 până la 31 iulie 2012.

Ulterior, la 02 iulie 2010 a fost adoptată o lege nouă, Legea nr. 139 cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe, care a intrat în vigoare la 01 august 2011, prin care legea veche a fost abrogată, iar concomitent cu aceasta a fost anulat certificatul acordat Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” din RM de către AGEPI, fapt prevăzut expres în art. 70 a Legii nr. 139 din 02 iulie 2010.

Cu toate acestea, reclamantul susține că Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM și-a continuat, în mod ilegal, activitatea de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, eliberând în continuare utilizatorilor acestor drepturi licențe și încasând remunerația de autor.

Suplimentar, indică că Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM a provocat haos și confuzie în rândul titularilor drepturilor de autor și conexe, precum și a utilizatorilor drepturilor de autor și conexe, care nu cunoșteau de la care organizație de gestiune colectivă urmau să primească licența, fapt ce a prejudiciat drepturile și obligațiile titularilor de drepturi, precum și ale statului. Astfel, la sesizarea organelor abilitate, Procuratura Botanică, mun. Chișinău a emis la 09 noiembrie 2012 ordonanța de începere a urmăririi penale împotriva conducerii Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” din RM.

La fel, AGEPI prin scrisorile nr. 2030 din 13 noiembrie 2012 și nr. 2035 din 14 noiembrie 2012 a obligat Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM să transfere AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” toate sumele de bani, acumulate ilegal în perioada respectivă pentru distribuirea titularilor de drepturi de autor și conexe.

Susține că, Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM prin informația nr. 1-05/134 din 29 martie 2013, prezentată Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a confirmat faptul încasării în lunile septembrie - decembrie 2012 a sumei de 2 256 821, 52 lei.

De asemenea, faptul respectiv a fost confirmat și de către organizația de audit SRL „Sovirina Audit”, în raportul privind activitatea desfășurată de Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM, întocmit la cererea IP Botanică, mun. Chișinău, în cadrul unui dosar penal.

Mai menționează că, la moment rămâne neacoperită suma pentru perioada de 01 ianuarie 2011 – 31 iulie 2012, ce constituie 10 978 271,18 lei.

Susține că, oamenii de creație sunt revoltați pentru faptul că nu pot primi remunerație pentru activitatea prestată și că AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” reprezintă și reprezenta interesele a celor mai mari

cataloge, cu unii dintre care s-au reziliat contractele de colaborare, din motiv că nu pot primi remunerația.

Prin încheierea protocoară din 30 ianuarie 2015, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu AGEPI.

Solicită AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, conform cererilor de concretizare admiterea acțiunii, încasarea de la Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM sumei de 10 978 271,18 lei, colectată ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe, în perioada 01 ianuarie 2011 - 01 august 2012 și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 04 februarie 2016 cererea de chemare în judecată depusă de AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” din RM, intervenient accesoriu AGEPI cu privire la încasarea sumelor cu titlu de remunerație de autor și conexe pentru perioada 01 ianuarie 2011 -01 august 2012 a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 februarie 2016 AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 04 februarie 2016.

La 09 februarie 2017, avocatul Marin Domete, în interesele AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că, instanțele au încălcat și aplicat eronat normele materiale, în cazul în care nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea.

A mai menționat că concluziile instanțelor vin în contradicție cu prevederile art. 49 alin. (1), lit. e) a Legii cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, deoarece AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” acționa în numele titularilor de drepturi, drepturi născute până la înființarea, astfel, momentul înregistrării AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” la Ministerul Justiției al RM în data de 29 aprilie 2011 nu afectează nici într-o măsură drepturile titularilor drepturilor de autor existente, și în special dreptul la remunerația de autor.

Susține că capacitatea juridică a AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” la 29 aprilie 2011 nu poate fi invocată în calitate de argument pentru respingerea acțiunii.

Mai mult recurentul a invocat argumente în recurs care se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în instanțele inferioare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 09 februarie 2017, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, este depus în termen, în cazul în care decizia instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 22 octombrie 2016, iar dovada recepționării la materialele cauzei nu se regăsește.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de avocatul Marin Domete, în interesele AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Marin Domete, în interesele AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de avocatul Marin Domete, în interesele AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Marin Domete, în interesele AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de avocatul Marin Domete, în interesele Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat